

UNUTULMAZ SÖZLER

"Geldikleri gibi giderler"

(İstanbul'un işgali sırasında Atatürk'ün sözü)

"Siz orada sadece düşmanı değil, Türk milletinin makus talihini de yendiniz."

(2. İnönü Savaşı'ndan sonra Atatürk'ün sözü)

"Hattı müdafa yoktur, sathı müdafa vardır; o satıh bütün vatandır."

(Sakarya Savaşı'ndan sonra Atatürk'ün sözü)

Ordular İlk Hedefiniz Akdeniz'dir ileri.

(Büyük Taarruz'da Atatürk'ün sözü)

Çanakkale Savaşında Cepheye Giden Çocuklar-1915

HAZIRLAYAN
Mustafa KARAKUŞ

İLKOKULU

4/... SINIFI MİLLİ MÜCADELE ÖZET KİTAPÇIĞI

Adım Soyadım:

Türkiye Cumhuriyeti'mizin önceki devletimizin adı **Osmanlı Devleti** idi.Osmanlı Devleti, son zamanlarında dünyanın en büyük ve en geniş topraklarına sahip devletlerden biriydi.Ancak bu kadar büyük bir devleti yönetmek giderek zorlaşıyordu. Bazı bölgeler yabancı devletler tarafından işgal edilmeye başlamıştı.

Bu bölgelerden biri de bugün **LİBYA** olarak bilinen **TRABLUSGARP**'tı.Osmanlı Dvletinin güçsüzlüğünü fırsat bilen İtalyanlar Trablusgarp'ı işgal ettiler.**Mustafa Kemal** gönüllü olarak Trablusgarp'a gider ve burada bir yıl kadar savaştı. Bu savaş sonunda Osmanlı Devleti ile İtalya arasında Uşi Antlaşması yapıldı. Başarılarından dolayı **Mustafa Kemal'in rütbesi "BİNBAŞI" lığa** yükseltildi.

*Trablusgarp , Mustafa Kemal'in askerlik başarısı gösterdiği ilk yerdir.

► MUSTAFA KEMAL'İN İLK SAVAŞI: Trablusgarp Savaşı

Trablusgarp Savaşı devam ederken Balkanlarda yeni bir savaş başlamıştı. Balkan Savaşlarını kaybeden Osmanlı Devleti topraklarını geri alabilmek için 1914 yılında **1. Dünya Savaşı'na** katıldı.1. Dünya Savaşı 4 yıl sürdü.

Kadınlar düzenlenen mitinglere ve savaşa asker , öğretmen, hemşire , hastabakıcı, çamaşırcı olarak katılmışlardır.Milli mücadele; adına yakışır şekilde milleti oluşturan genç yaşlı kadın erkek çocuk herkesin katkılarıyla gerçekleşen gerçek bir destandır.

Mustafa Kemal Atatürk; "Dünyada hiçbir milletin kadını ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştım, milletimi kurtuluş ve zafere götürmekle Anadolu kadını kadar gayret gösterdim, diyemez." sözleriyle Anadolu kadının kahramanlığını tüm dünyaya duyurmuştur.

Milli Mücadele'de **Halide Edip Adivar, Binbaşı Ayşe, Kılavuz Hatice, Asker Saime, Kara Fatma, Tayyar Rahmiye**, isimli kadın kahramanlar yanında belgelerde adına rastlanmayan pek çok kadının yaptıkları fedakarlıklar; üzerinde yaşadığımız toprakların bizler için ne kara kıymetli olduğunu anlamamıza yetecektir.

Kara Fatma

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

İşgalci devletlerin isteği ile barış görüşmeleri İsviçre'nin , Lozan kentinde yapılmıştır.24 Temmuz 1923'te Lozan barış antlaşması imzalanmıştır.Bu anlaşma ile itilaf devletleri Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiğini kabul edip yeni Türk devletini tanımış oldu.

29 Ekim 1923'te Cumhuriyet ilan edilmiş, Mustafa Kemal Cumhurbaşkanı seçilmiştir.

► Milli Mücadele ve Türk Kadını

Mermi dolmayan Türk kadınları

Milli Mücadele yıllarında milletimiz; genç, ihtiyar, kadın erkek demeden bağımsızlık mücadelesi vermiştir. Bu mücadelede kadınlarımız da önemli işler başarmıştır.

Türk kadını cephe gerisinde gösterdiği fedakarlıklarla; vatan sevgisinin ve özgürlüğün bir insan için ne kadar önemli olduğunu tüm dünyaya ve bugünkü nesillere ispatlamıştır.

Dünyanın dört bir yanına yayılmasından dolayı 1. Dünya Savaşı olarak adlandırılan bu savaşta ülkeler iki guruba ayrılmıştı. Osmanlı Devleti'ne düşman devletler; **İTİLAF devletleri**, dost ise **İTTİFAK devletleri** adını almıştı.

İtilaf Devletleri

-İNGİLTERE

-FRANSA

-RUSYA

-İTALYA

İtifak Devletleri

-ALMANYA

-AVUSTURYA-MACARİSTAN

-BULGARİSTAN

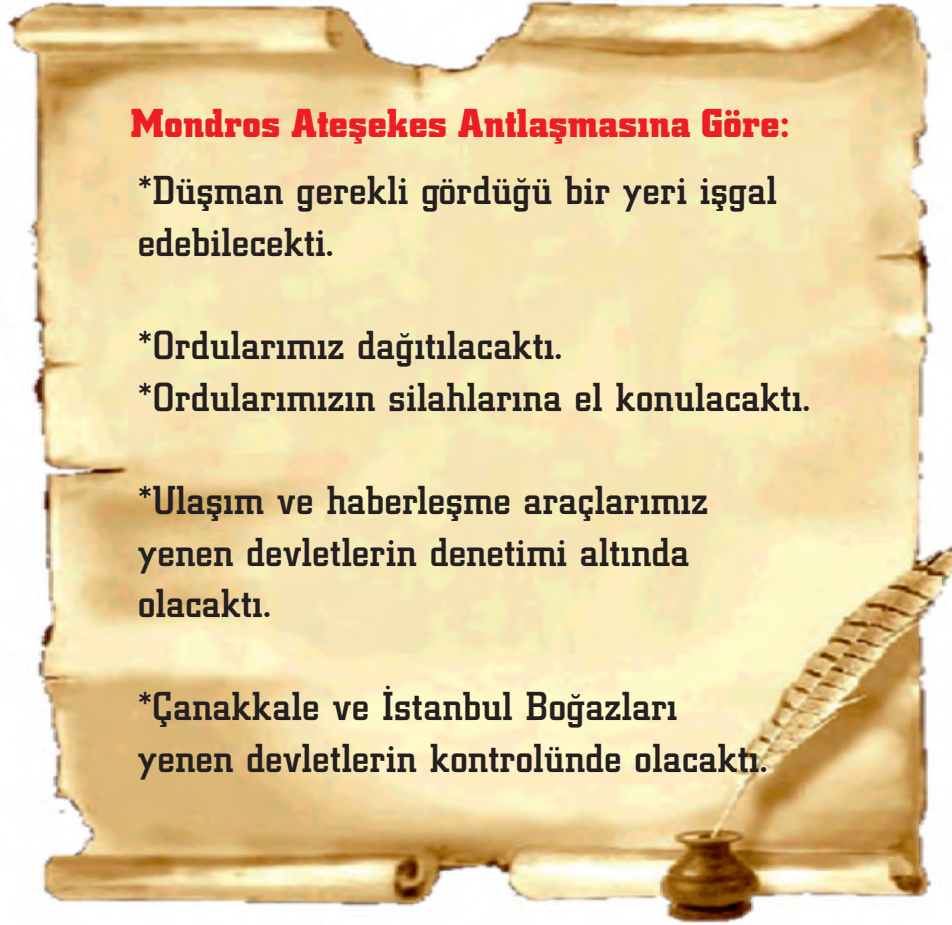
-OSMANLI DEVLETİ

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ

İtilaf Devletleri , Osmanlı Devleti'nin başkenti olan İstanbul'u ele geçirmek ve Rusya'ya yardım götürmek için donanımlı savaş gemileriyle ÇANAKKALE Boğazı'na gelmişlerdi. Burada Türk askerinin inançlı ve güçlü direnişi ile karşılaşan düşman askerleri geri çekilmişlerdir. Ve böylece **Çanakkale Zaferi(18 Mart 1915)** kazanıldı.

1. Dünya Savaşı sonunda Osmanlı Devleti'nin beraber olduğu grup devletleri yenilince Osmanlı Devleti yenik sayıldı. Savaş sonunda Osmanlı Devleti ve yenen devletler arasında "Mondros Ateşkes Antlaşması" imzalandı.

Mondros Ateşkes Antlaşmasına Göre:

*Düşman gerekli gördüğü bir yeri işgal edebilecekti.

*Ordularımız dağıtılacaktı.

*Ordularımızın silahlarına el konulacaktı.

*Ulaşım ve haberleşme araçlarımız yenen devletlerin denetimi altında olacaktı.

*Çanakkale ve İstanbul Boğazları yenen devletlerin kontrolünde olacaktı.

-Savaş sonucunda Ermenistan, Gürcistan ve Azerbeycan ile Kars Antlaşması imzalandı. Bugünkü **doğu sınırimız** bu antlaşmayla çizildi.

-Savaş sonucunda Fransa ile Ankara Antlaşması yapıldı. Bu antlaşmayla Misak-i Milliye tanıyan ilk Avrupa devleti **Fransa** oldu.

BAŞKOMUTANLIK MEYDAN MUHAREBESİ

30 Ağustos 1922'de Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı ile ordumuz zafer kazanmış, Yunanlılar kesin yenilgiye uğratılmıştır.

TBMM'nin kazandığı bu savaşlardan sonra sıra sıra İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya'nın kurtarılmasına gelmiştir. Ancak Türklerle bir savaşı göze alamayan İngilizler ateşkes ve barış istemişlerdir. Bunun sonucunda önce **Mudanya Ateşkes Antlaşması** imzalanarak savaş durumu sona ermiştir.(11 Ekim 1922). Bu antlaşma ile İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan kurtarılmıştır.

Bu antlaşmanın önemi; askeri başarı, siyasi başarıya dönüştü. Osmanlı devleti hukuken sona erdi.

1. İNÖNÜ SAVAŞI

-Bu savaşta Yunanlılar yenildi.

-Düzenli ordunun ilk başarısıdır.

-Bu savaş sonunda Sovyet Rusya Moskava Antlaşması imzalandı.

2. İNÖNÜ SAVAŞI

-Bu savaşta Yunanlılar yenildi.

-Savaş sonunda İtalyanlar Anadolu'dan çekilmeye başladılar.

KÜTAHYA- ESKİŞEHİR SAVAŞLARI

-Ordumuz bu savaşta yenildi.

-Ordunun ihtiyaçları için Tekalif-i milliye(Ulusal vergi) emirleri yayınlandı.

SAKARYA MEYDAN SAVAŞI

-Asker ve silah bakımından çok üstün olan Yunanlılar, bu savaşta yenildi.

-Başarılarından dolayı Mustafa Kemal'e TBMM tarafından **Gazi ünvanı ve Mareşallik rütbesi** verildi.

Bu anlaşmadan sonra ülkemiz hızlı bir şekilde düşman devletler tarafından işgal edilmeye başlandı.

İşgal edilme planı şu şekildeydi:

İngilizler: Musul, Kerkük, Balıkesir.

Fransızlar: Adana, Urfa, Maraş ve Antep.

İtalyanlar: Antalya ve Konya.

Ermeniler: Erzurum, Van, Bitlis, Elazığ ve Kars.

Yunanlılar: İzmir ve çevresini işgal etmişlerdi.

MİLLİ MÜCADELENİN BAŞLAMASI

Yurdumuzun işgal edilmesine ilk olarak işgal edilen yerlerdeki insanlar tepki göstermişlerdir.

İşgal edilen bölgelerdeki halk hareketlerine “Kuvay-i Milliye” (*Milli Kuvvetler*) denilmiştir.

İşgallere tepki gösteren bölgelere başarılarından dolayı bazı unvanlar verilmiştir.

Maraş'a >> Kahraman

Urfa'ya >> Şanlı

Antep'e >> Gazi

unvanları verilmiştir.

Bölgesel anlamda gösterilen bu tepkiler düşmanların ilerleyişini durdurmaya yetmiyordu. Ulusal birlik ve beraberliğin sağlanması gerekiyordu. Bunun için

Mustafa Kemal 16 Mayıs 1919'da Bandırma Vapuru ile İstanbul'dan hareket etti. 19 Mayıs 1919'da Samsın'a gelen Mustafa Kemal burada Kurtuluş Savaşı'nı başlatmış oldu.

Bandırma Vapuru-Samsun

DOĞU CEPHESİ

Doğu cephesinde Kazım Karabekir komutasında Ermenilerle savaşılmıştır. Savaşta Ermeniler yenildi. Ermenilerin barış istemesi üzerine Gümrü Antlaşması imzalanmış. Bu antlaşmanın önemi, TBMM'nin kazandığı uluslararası ilk askeri ve siyasi başarı olmasıdır..

GÜNEY CEPHESİ

Güney cephesinde Fransızlara ve Ermenilere karşı mücadele edilmiş. Yapılan mücadelelerde Fransızlar yenilmiş. Fransızlarla Ankara Antlaşması yapılmış ve Fransızlar topraklarımızdan çekilmiştir.

BATI CEPHESİ

Batı Cephesi'nde yapılan mücadeleler

- * 1. İnönü Savaşı
- * 2. İnönü Savaşı
- * Kütahya Eskişehir Savaşları
- * Sakarya Meydan Muharebesi
- * Başkomutanlık Meydan Muharebesi

30 Ağustos Zafer Bayramı

TBMM'NİN AÇILMASI

Mustafa Kemal ve Temsil Heyeti 27 Aralık 1919 'da Ankara'ya gelmiş ve Ankara Kurtuluş Savaşı'nın merkezi olmuştur.

Ülkenin her tarafından gelen temsilcilerin katılımıyla 23 Nisan 1920'de Millet Meclisi açıldı. Mustafa Kemal, Meclis başkanlığına seçildi.

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER

Doğu Cephesi: Ermenilere karşı, Kazım Karabekir

Batı Cephesi: Yunanlılara karşı, İsmet İnönü ve düzenli ordu.

Güney Cephesi: Fransa ve Ermenilere karşı, halk direnişi.

Şerife Bacı
(Kastamonu)

Ali Saip BEY
(Urfa)

Kazım Karabekir
(Doğu Cephesi)

KONGRELER

Havza Genelgesi: (29 Mayıs 1919)

vvvYurdun her yerinde başlayan işgalleri protesto amacıyla mitingler yapılmasının gerekli olduğunu anlatan bir genelge yayınlandı. Ardından Mustafa Kemal ve arkadaşları Amasya'ya geçti.

Amasya Genelgesi: (22 Haziran 1919)

Vatanın bütünlüğünün tehlikede olduğu, padişah ve hükümetin görevini yerine getiremediğinden bahsedilmiştir.

Amasya Genelgesinde;

- Alınan kararlar sonucu ilk defa milli egemenlik kavramı ortaya çıkmıştır.
- İlk defa Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi , yöntemi ve amacı belirtilmiştir.

Amasya Genelgesi'nin hazırlandığı
Amasya Saraydüzü Kışlası

Erzurum Kongresi(23 Temmuz 1919)

Ermenilerin Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti kurmaya çalışmaları üzerine Erzurum bölgesel amaçlı toplandı. Fakat alınan kararlar tüm ulusu ilgilendiren kararlardır. İlk kez vatanın bir bütün olduğundan ve parçalanamayacağından bahsedilmiştir.

Kongre Sonunda Mustafa Kemal temsil heyeti başkanlığına seçildi.

Erzurum kongresi toplanan kişiler bölge insanını temsil eden kişiler olmasına rağmen alınan kararlar bütün yurdu ilgilendirmektedir.

Yurdumuzun tamamını ilgilendirdiği için milli bir kongredir.

Erzurum Kongresi'nde

- İlk defa geçici bir hükümet kurulacağı açıklanmıştır.
- Düşman işgalinin kabul edilemeyeceği vurgulanmıştır.

Sivas Kongresi(4 Eylül 1919)

Yurdumuzun her şehrinden temsilciler katıldığı için ulusal bir kongredir. Mustafa Kemal kongre üyeleri tarafından başkan seçilmiştir. Bu kongre sonunda, tüm yurdu temsil etmek ve milletin haklarını savunmak üzere **Mustafa Kemal'in başkanlığında TEMSİL HEYETİ oluşturulmuştur.**

Sivas Kongresi'nde

- Milli Mücadele'nin planı bu kongrede çizilmiştir.
- Ülke genelinde milli cemiyetler tek çatı altında bileştirildi.

Amasya Görüşmelerinde (20-22 Ekim 1919) Temsil Heyeti İstanbul Hükümeti tarafından resmen tanınmış oldu.

İstanbul'un İşgali(16 Mart 1920) : İtilaf Devletleri İstanbul'u işgal ederek Osmanlı Devleti'nin Mebuslar Meclisini dağıtmıştır.

Sevr Antlaşması: (10 Ağustos 1920): İtilaf Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan bu antlaşmayla düşmanlar yurdumuzu paylaşmışlardı. Fakat TBMM bu antlaşmayı kabul etmedi.

Sevr Antlaşması- Toprak Paylaşımı